

Kinos szenzációt gyártott a kolozsvári rendőrség

Törbecealták és vesztegetés vádjá miatt letartóztatták Glasner Akiba kolozsvári főrabbit

Az ortodox szefárd háborúság veszedelmes utakra siklott. Hogyan lesz vesztegetés abból, ha egy rendelet korrekciót végrehajtását kéri

Ma dönt a vizsgálóbíró a főrabbi szabadlábra helyezéséről

Cluj-Kolozsvár, február 20. (Az Uj Kelet tudósítójától). Kinos és szomorú szenzációra ébredt ma reggel Kolozsvár zsidósága. Templomokban, imaházakban és zsidó lakta városrészekben futózként terjedt el a hír: letartóztatták Glasner Akiba főrabbit.

Az emberek megdöbben arccal, hitetlenkedve fogadták a hírt s amikor megkérdezték, hogy a szefárd-üggyel kapcsolatban vesztegetés vádjának hurkát akarják-e főrabbi nyaka köré fonni, mindenki azt felelte, hogy csak valami fatis tévedésről, vagy ami még valószínűbb, ördögi ravaszággal és aljassággal szervezett törbecealásról lehet szó.

Amikor aztán az ügy részletei is közömbösüváltak, egy, az orosz ochrana legstótebb napjaira emlékeztető agentprovokatori trükk konturjai bontakoztak ki, amellyel annakidején ártatlan embereket ejtettek a bűnösség látszatába. Nemcsak zsidó, de komoly, mértékadó nemzeti körökben is nyomban tisztában voltak vele, hogy a Glasner főrabbi ellen megindított vádaknak a valóság fényében káravárként kell összeomolniuk, mert eltekintve a főrabbi tiszta, egyenes jelleméről, józan gondolkodású ember fel sem tekinthető, hogy egy ilyen hatalmas vallási közület lelki vezetője képes legyen hasonló cselekedet elkövetésére.

A valóság ki fog derülni, sokkal hamarabb, semmint azt némelyek gondolják és akkor majd az igazi bűnösség fog majd a vádokat padjára kerülni, azok, akik ezt pártatlan, országos méreteket is megéltető botrányt felidéztek. Ez azonban nem fog a kolozsvári rendőrség ez ügyben szereplő tagjainak dicsőségére szolgálni.

Egy rendőri rémregény fejezetei

Mint hogy az ominózus ügy e pillanatban még vizsgálati stádiumban van, nem szabad kritikánkkal elébe vágni a bírói nyomozás munkájának és csak arra szorítkozunk, hogy kronológikus sorrendben mondjuk a rendőri rémregény fantaszombája hajló fejezeteit:

Mint ismeretes, Kolozsváron közel egy százade dul a hare az ortodox hitközség és a szefárd csoport között. A küzdelem középpontjában a gabella-kérdés áll, amely a hitközség bevételeinek oroszlan-nyelvi képezi. A szefárdok minden törekvése az volt, hogy külön vágatást és így külön gabellát vezessenek be, vagyis az álló hitközség minden atributeival rendelkezzenek. Az ortodox hitközség, amely ebben a törekvésben lételeményelt megfutamodva, ismételt interveniót a vallásügyi minisztériumnál, hogy az érdekeiket levő törvények és rendeletek alapján akadályozzák meg a szefárdok külön beállítását, annál is inkább, mert az ortodox hitközség egyrészt hajlandó a szefárdok részére saját rabbiukat által ellen-ellen saktet rendelkezésre bocsátani, valamint összes egyéb speciális vallási szükségleteikről gondoskodni, másrészt mert a szefárdok külön gabellaszedése tönkretesz az ortodox hitközséget, amely hatalmas vallási, kulturális és szociális intézményeket tart fenn. Ezzel szemben a szefárd csoportnak semmiféle intézménye nincsen.

Nem hajták végre a miniszteri rendeleteket

A különböző minisztériumok honorálták az ortodox hitközségnek ezt az álláspontját és több rendeletben utasították a kolozsvári rendőrhatalóságokat, hogy szesznek érvényt a törvények és rendeletek előírásainak, vagyis akadályozzák meg a preventív intézkedésekkel, hogy másképp mint az ortodox hitközség által utasított metszők vághassanak, valamint hogy más községekből származó kőser-est forgalomba hozzanak.

Azonban csodálatos és eddig még fel nem derített okok miatt ezeket a rendeleteket nem hajtották végre. A végrehajtásért megbízott dr. Clonta Eugen rendőrszektör nemcsak hogy nem tette meg a községek intézkedéseket, de újabb és újabb előterjesztéseket tett a minisztériumnak, amelyekben oldalakra menő egy-egy zsidó és vallásfilozófiai fejtegetések

kel a szefárdok igazga mellett kardoskodott, kérvény autonóm hitközségként való elismerésüket.

A rendőrszektör mint egyház-jogi tudós

A legutóbbi ilyen előterjesztést a múlt év december elsején terjesztette Clonta a kultuszminisztérium elé, amelyben huszonöt oldalon keresztül igyekszik meggyőzni a minisztert a szefárdok álláspontjáról, legfőbb érvként hozva fel azt, hogy az ortodoxok legnagyobb részét zionisták, akik a zsidóság megváltását nem Istentől, hanem emberektől várják és így megértették a zsidóság legszentebb tradícióit, miáltal a szefárdok számára lehetlenné vált, hogy egy hitközségben maradjanak ezekkel az istentelen ortodoxokkal.

A hitközség a pusztulás útján

Külön lapra tartozik annak elbírálása, vajjon a rendőrség szervezéséről szóló törvény a rendőrtisztek hatáskörébe utalja-e a vallásfilozófiai kérdések eldöntését, mi csak a tényt regisztráljuk, hogy Clonta rendőrszektör egyházi jogi felfogásával ellentétben látta a miniszteri rendeleteket és azokat nem hajtotta végre. Ennek következtében az ortodox hitközség gabella bevételei napról-napra csökkentek, a szefárdok sakterei szabadon vágtak tovább, az ortodox hitközség pedig feldul a nyomasztó terhek alatt, úgy, hogy sem a tisztviselőket, sem adósságainak kamatait nem tudta fizetni, nem is szölvá ró, hogy kulturális és szociális intézményeit az összeomlás közvetlen szélére fenyegette.

Felállítják a csapdát Glasner főrabbinak

E ténynek ismeretében Glasner főrabbi kedden felkereste hivatalában Clonta rendőrszektört és közölte vele, hogy mivel a rendelet végrehajtása költségekkel fog járni, mert a szefárdok újabb vidékről fogják akarni becsesempészni a hust, valamint a sakterei házakhoz fognak járni, és ezért a rendőri személynéket hivatalos óráin tulterjedő munkát kell majd végeznie, a hitközség, miként a multban, most is hajlandó az ilyenformán felmerülő költségeket megtéríteni annál is inkább, mert a hitközségnek hatalmas anyagi érdekei fűződnek a rendelet pontos és lelkiismeretes végrehajtásához. Ennél a beszélgetésnél a főrabbi kíséretében volt Rosenfeld Adolf hitközségi gondnok is.

Clonta inspektor a főrabbi közlését tudomásul vette és megállapodtak abban, hogy ötvenezer lejt fog kitenni az ilyenformán felmerülő költségek, amelynek felét a hitközség már a napokban folyósítani fogja. Ezzel a főrabbi, mint aki jól végezte dolgát, eltávozott a rendőrségről.

Csütörtökön délután Clonta dr. telefonon magához hívatta Rosenfeld gondnokot és megkérdezte tőle, mi lesz a pénzzel? A sürgetésre Rosenfeld megállapodott Clontával abban, hogy Glasner főrabbi este hét órakor az inspektor lakásán át fogja adni a pénzt.

Nincs pénz a kasszában

A délutáni órákban Glasner Akiba elment a hitközség irodájába, hogy felvegye a szükséges összeget. A pénztár azonban siralmasan üres volt és csak hosszas utánjárással tudtak 22 ezer lejt összeszedni. Ezt a pénzt a főrabbi magához vette, majd Rosenfeld gondnok kíséretében elment Clontához.

Az inspektor rendkívül szívélyesen fogadta a főrabbit, helyül kínálta meg. Glasner azonban, mintha csak valami előérzete lett volna, meglehetősen rideg, hivatalos hangon a következőket mondta Clontának:

— Inspektor ur, Ön jól tudja, hogy én csak a törvények tiszteletben tartását és a miniszteri rendeletek lelkiismeretes végrehajtását kérem Öntől. Nem akarom tehát arra bírni, hogy törvénytelenesen kövessen el, még kevésbé akarom Önt megvesztegetni. De mivel Ön is mondta, hogy a rendelet végrehajtása körül külön munkák és külön kiadások merülnek fel, meg-

Ilyen körülmények között Glasner Akiba főrabbi, aki érthető lelki fájdalommal látta hitközségének pusztulását, kötelességének érezte, hogy ismét Bukarestbe utazék és az illetékes fórumok előtt feltárja a hitközség sérelmeit és kihareolja a törvények tiszteletbentartását. A főrabbinak sikerült is elismertetnie a hitközség igazát és mint tegnapi szombatunkban közöltük, Pop Ghita vallás- és közoktatásügyi alminiszter újból kiadta azt a rendeletet, amely a vágatást és gabellaszedést az ortodox hitközség kizárólagos jogának ismeri el, eltiltva a szefárdokat a további vágatástól.

Nagy boldogsággal hozta haza Glasner főrabbi az újabb miniszteri rendeletet, abban a reményben, hogy most végre talán sikerülni fog megállítani a hitközséget a pusztulás útján. A rendelettel nyomban felkereste Moldovan tartományi igazgatót, aki meggyőződően annak törvényes és igazságos voltáról, magához hívatta Clonta inspektorát és utasítást adott neki a rendelet azonnali és szigorú végrehajtására.

Itt meg kell említenünk, hogy a múlt év márciusában, amikor az első ilyen irányú miniszteri rendelet megérkezett, szükséges volt, hogy a rendőrség kiszálljon néhány közeli községbe, hogy a helyszínen állapítsa meg, miszerint a szefárdok ezek ben a községekben utasítják a kőserhust, amelyet aztán becsesempésznek Kolozsvárra. E kiszállítások körül bizonyos költségek merültek fel, amelyekre a rendőrségnek nem lévén fedezete, a hitközség fizette azokat.

Állapodásunk értelmében ime elhoztam Önnök 22 ezer lejt.

E szavak kíséretében a főrabbi letette Clonta asztalára a pénzt.

Ebben a pillanatban kinyitott a szoba két szembenlévő ajtaja és berohant rajta Draghiciu rendőrszektör, Chendi komisszár, valamint két detektív.

— Megfotuk! — kiáltották diadalmasan.

— Ön itt egy köztisztviselőt akart megvesztegetni — mondotta Draghiciu inspektor — ezért kénytelenek vagyunk Önt letartóztatni és az ügyészségnek átadni.

Csunya dolog ez, Uraim

Glasner főrabbi nyomban átlátta a helyzetet, felismerte, hogy kelepéct akartak készíteni számára, de egy pillanatra sem vesztette el a hidegvérét.

— Csunya dolog az uraim, amit itt tesztek — mondotta a főrabbi. Önök megfelleknek róla, hogy egy nagy hitközség főpapjával állanak szemben, aki tisztában van a hivatalával és kötelességeivel. Felemelt fővel és nyugodt lelkiismerettel nézek szembe ezzel a minősíthetetlen hajszával és bizom istenben és a román hatóságok igazságosságában, hogy nem fog sikerülni ez a bűnös játék.

A jelenlevők látható kényelmetlenség-gel hallgatták a főrabbi megindult szavait és kijelentették, hogy nekik kötelességük kell teljesíteniük.

A rendőrtisztek a főrabbit, anélkül, hogy hozzátartozóit és hitközséget értesíthette volna, az ügyészségre kísérték, ahol már várta őket Colfescu ügyész.

Már napokkal előbb tudták a trükkéről

Mindezekből a jelenségekből kiderül, hogy nemcsak a rendőrség, de az ügyészség is tudott erről a csapdáról, amelyet napokon keresztül készítettek elő ördögi ravaszággal a főrabbi ellen.

Kiderült azonban még más is. Tudtak erről a készülő merényletről a szefárdok is, akiknek egyik vezetője prófétai előre-látással jelentette ki már kedden este a következőket:

— Csak örüljenek az ortodoxok, amugy sem fog sokáig tartani az örömük. Csütörtökön már ők fogják akarni visszavonni a rendeletet, de már késő lesz. Eléjtett megjegyzésekből arra is lehet-

tett következtetni, hogy a szefárdok még az összeg nagyságát is tudták, amellyel Glasner főrabbi a rendőrséget meg akarja „vesztegetni”. Ilyen csodálatos véletlenjei vannak a gondviselésnek.

Valami nagy baj történhetett a főrabbi-val

Amikor az uccán várakozó Rosenfeld látta, hogy elviszik a főrabbit, rendkívül megijedt, lélekszakadva futott a hitközségi rodába és magából kikelve mondotta, hogy valami nagy baj történhetett a főrabbi-val. Nyomban összehívták a hitközség néhány vezetőeméretét, akik dr. Klein Miksa ügyvédet kérték fel a főrabbi jogi védelmének ellátására. Már az első pillanatban mindenki tisztában volt vele, hogy mi történt. Annak megállapításához sem volt szükség különösebb éleslátásra, hogy milyen oldalról és milyen okok miatt állították fel ezt a csapdát Glasner Akibának.

Kihallgatják Glasner Akibát

Az ügyészségen ezalatt megkezdődtek a kihallgatások. Colfescu ügyész először Clonta inspektorát, majd a többi rendőrtiszteket hallgatta ki és ezután került sor Glasner főrabbi-ra, aki bátran, határozott hangon, mítsém szépitve a dolgokon, mondotta el kronológikus sorrendben a történeteket. Itt is hangsúlyozta, milyen méltatlannak találja azt, hogy egy egyház főpapját ilyen módon akarják meghurcolni és a legenergiusabban utasította vissza azt a feltevést, mintha bárkit is meg akart volna vesztegetni. Erre annál kevésbé volt szüksége, mert nem törvénytelenesre, hanem ellenkezőleg, a törvények és rendeletek lelkiismeretes betartására kérte Clonta inspektorát.

Ejélt 12 óráig tartott Glasner főrabbi kihallgatása, mely után Colfescu ügyész közölte, hogy hazamehet, de péntek reggel 9 órakor ismét jelentkeznie kell.

A kiállott igazalmak annyira megviselték Glasner Akibát, hogy ágyának dönt. Péntek reggel dr. Hossu törvényszéki orvos bizonyítványt állított ki részére, a mely szerint okvetlenül néhány napi pihenésre van szüksége.

Előzetes letartóztatásba helyezik a főrabbit

Ekkorra már közismertté lett az ügy Kolozsváron és Moldovan tartományi igazgatónak is tudomására jutott. Péntek délelőtt fél 10 órakor rögtönzött értekezlet volt a tartományi igazgatóságon, amelyen a két ügyészen kívül résztvett Hatiegan rendőrkésztor, dr. Popa prefektus, Hodor államtitkár és Moldovan miniszter. Hogy mi történt az értekezleten, arról semmi sem szivárgott ki, de mikor a tartományi igazgatóságról való távoztában dr. Klein Miksa felmutatta Colfescu ügyésznek a törvényszéki orvos bizonyítványát, az ügyész kijelentette, hogy azt nem veszi tudomásul s amennyiben a főrabbi nem jelenik meg azonnal az ügyészségen, úgy karhatalommal fogja elővezettetni.

Ugyanebben az időben az ügyészségre idézték Löffler Vilmos hitközségi titkárt és Rosenfeld Adolfot. Megkezdődtek a kihallgatások, amelyek déli egy óráig húzódtak el. A kihallgatások után Colfescu ügyész kihirdette, hogy ú Glasner főrabbit, mint Löfflert és Rosenberget előzetes letartóztatásba helyezi és átadja őket a vizsgálóbírónak.

Ma dönt a vizsgálóbíró

Kolozsvár zsidósága mélyeséges megdöbbenéssel és felháborodással értesült az események fejleményeiről. A védelem mindent elkövetett, hogy az ügy még a pénteki nap folyamán kerüljön a vizsgálóbíró elé, ezt azonban nem sikerült elérni és így Glasner főrabbinak a péntek estét az ügyészség fogházában kell eltöltenie. Szombaton délelőtt fogja Dunca vizsgálóbíró kihallgatni a főrabbit, amely alkalommal remélhetőleg ki fog derülni a kézenfekvő igazság és véget vetnek az érdemes főpap meghurcoltatásának.

Az ügy ezzel azonban korántsem lesz befejezve. Ki kell deríteni, kik és milyen céllal indították meg ezt a hajszát, mert nemcsak Glasner főrabbi, de Kolozsvár egész zsidósága is joggal elvárhatja, hogy ne maradjon megtorlatlanul ez az átlátszó és otromba trükk, amellyel egy nagy hitközség tiszteletreméltó fejét akarták a sárba rántani.

Ha influenza, köhög vagy berekedt, úgy igyon

málnási **Siculia** gyógyvizet mert a tegjobb nyáldó és köptető Kapható minden fűszerüzletben

Rádió bateriák nélkül

Vásároljon egy Philips állandó töltőt és PHILIPS anódtanszformátort, mert ezáltal egyszersmindenkorra hálózati vételre állíthatja be készülékét. Egyetlen mozdulat és az akkumulátor töltve van. Mind a két készülék aramfogyasztása jelentéktelen.

Dél-Amerikába az angol kereskedelem felséges ügynökeként utazott el a walesi herceg,

hogy Anglia számára visszahódítsa az ottani piacokat

London, február 20. Az angol trón várományosa, a walesi herceg már nem kizárólag a fiatal lányok bálványa. Idősebb lett és imádóinak táborához csatlakoztak a — kereskedők is. Népszerűsége azzal kezdődött a Cityben, hogy ismételt kifogásolta az angol kereskedelem avult üzleti módszereit. Többször utalt a német és amerikai kereskedő sokkal eredményesebb munkájára, amellyel minden vevőjének igényeit külön figyelembeveszi és előzenyességével messzi tulszárnyalja angol konkurenciáját.

Bár minden angol kereskedő magára vonatkoztathatta volna a walesi herceg fejtegetéseit, mégis mindegyik azt hitte, hogy ezek a megjegyzések a másakra vonatkoznak. Az eredmény az volt, hogy nemcsak, hogy nem vették rosszszéven a herceg figyelmeztetéseit, hanem egyenesen lelkesedtek érte, hogy a trónörökösben egy új reklámfőnökre találtak. Egyszerre felfedezték, hogy a walesi herceg nemcsak farsangi herceg, akinek minden tevékenysége táncban, utazásban és lovaglásban merül ki, sőt most már a herceg edeméül tudták be, hogy annyit utazott és a világ legtávolabbi zugait is bejárta.

A herceg az unalmat gyűlöli

A walesi herceg bizalmas baráti körben akad egy-két tekintélyes Citybeli kereskedő és pénzember is. Nem tehát nehéz a herceget megnyerni az angol export ügyének. A herceg, aki úgy, mint nagyapja, Edward, csak egy dolgot gyűlöli: az unalmat, készen volt a cselekvésre. A vevőkre való vadászat ép annyi izgalmat ígért, mint az évenkénti oroszánvadászatok.

A herceg tehát elindult Dél-Amerikába. Most be kell majd bizonyítania, hogy tehetséges „salesmann”, azaz ügynök-e. Mindenesetre azonban ő az első királyi herceg, akinek hivatalos utazása mögött egy nagyszerűen megszervezett propagan-

da terve rejteződik. A szervezet középpontjában maga a herceg áll. Hónapok óta tanult spanyolul és házitanyitói mellett még egy spanyol borbélyt is alkalmazott, hogy minél több alkalma legyen gyakorolni a spanyol nyelvet. Egyébként is jól fel kellett készülnie az utra. A délamerikai köztársaságok nagyon féltékenyek egymásra. A walesi herceg, aki egyszer már járt Dél-Amerikában, akkor még néhány hibát követett el, így például brazilaiakkal spanyolul beszélt, ahelyett, hogy portugálul szólította volna meg őket és az ilyen és hasonló hibáknak nem szabad megismétlődniük.

Az utazás során a walsi herceg meglátogatja az összes délamerikai államokat, amelyek száz évvel ezelőtt Anglia segítségével kivívták a spanyol anyaországtól való teljes függetlenségüket. Ezek az államok azóta Anglia pénzügyi gyarmataivá lettek. Minden délamerikai államban lépésről lépésre angol tőkékbe ütközik az ember. A vasutak, villamosok, vízművek, villanytelepek, bányák és az export mind az angol tőke kezében van. Argentínában, Braziliában, Chileben és mindenütt sok millió fonttal van az angol tőke érdekelve.

Anglia és az Unió kétségbeesett harca a piacokért

Ezenkívül azonban ezek az államok a leghatalmasabb felvevő piaci is Angliának és kihasználásukért a brit világbirodalom kétségbeesett harcot folytat az Egyesült Államokkal. A világháború és a német tengereljárók tönkretették a Dél-Amerika felé irányuló angol kereskedelmet. Ezeket az éveket a Wall Street kihasználta arra, hogy előkészítse a talajt az északamerikai export számára. Így aztán a háború végén az északamerikai behozatal már elérte az angliai importot, sőt hamarosan túl is szárnyalta azt. Ott, ahol eddig az angol exportör evreduralmat élvezett, meg kell most osztoznia a piacot

az amerikai konkurenciával. Annak a félelemnek ellenére is, amit valamennyi dél-amerikai állam a hatalmas északi szomszéd iránt érez, az Egyesült Államok ma még az első helyen állnak a déli köztársaságok gazdasági életében. Az északamerikai kereskedelem és az ipar olyan hatalmas összegeket visz el Dél-Amerikából az angolok orra elől, amely összegekért már érdemes felvenni a harcot.

Az, hogy az angol trónörökös elküldik ezekre a piacokra, nem volt egészen eredeti ötlet, miután az Egyesült Államok elnöke tett már délen egy ilyen „üzleti” utat. A cél akkor annak bebizonyítása volt, hogy az Egyesült Államok teljesen veszélytelenek politikailag a déli köztársaságokra, legalább is olyan veszélytelenek, mint a távoli Anglia.

A walesi hercegnek egyszerűbb feladata van. Meg kell nyitnia Buenos Airesben az angol ipari kiállítást, amellyel be akarják bizonyítani, hogy az angol áru olyan modern, mint az amerikai, olyan olcsó, mint a német, olyan csinos, mint a francia és végül olyan jó, mint az — angol. Nem csekélység mindezt bebizonyítani, de a walesi herceg utját már előkészítette lord D'Abornon kereskedelmi delegációja, bár így is elég fáradságos lesz az argentinaiakat meggyőzni arról, hogy több angol árut kell vásárolniuk.

Vonaton, repülőgépen, hajón...

A walesi herceg vonaton, repülőgépen, hajón és minden elképzelhető közlekedési eszközön tette meg a nagy utat és a Pa-

nama csatornán keresztül megy a dél-amerikai partok felé. A poggyász, amit magával szállítottak, óriási. Kíséretében levő férfiak, György hercegnek és saját magának a ruhátára maga is több poggyászkocsit tölt meg. Ha a walesi herceg is a legelegánsabban öltözött férfi a világban, az bizonyos, hogy neki van a legnagyobb garderobéja. Dél-Amerikába például harminc pullover és hatvan öltöny ruhát vitt magával, ezenkívül egy teljes golffolszerelés, vadászfegyverek és nyergek vannak poggyászában. Még fontos azonban mechanikai poggyásza. A dél-amerikai kontinens bejárására négy autót, néhány repülőgépet vitt magával. Ezek autók és repülőgépek egyszersmind kényelmi tárgyak is, amelyek a buenos-airesi ipari kiállításon is szerepelni fognak.

A nagy utazás költségeit nagyrészt mérsékelte az érdekeltek viselése. A walesi herceg nem szegény ugyan, azonban nem szerepel az angol civiliszt Drága londoni palotáját a St. James-palotát apja tartja fenn, utazásait, vadásztait és egyéb kiadásait pedig Cornwall hercegség jövedelméből fedezi. Ezenkívül még egy kanadai birtokának a jövedelméből is élvezi a herceg.

Lehet, hogy a herceg, aki most mint lami kereskedelmi utazó keresi fel a földi piacokat, trónralépése után csúf dást és kiábrándulást fog okozni. Mindezt érdekes azonban, hogy a leggyömbözdelt gazdasági hatalom, a brit világbirodalom trónját egy — kereskedő fog elfoglalni.

Csütörtök éjjel nyílt uccán botlók vertek agyon Zágrábban egy horvát egyetemi tanárt

Politikai bosszu áldozata lett a kiváló horvát tudós

Zágráb, február 20. Ma éjszaka az uccán ismeretlen tettes vasbottal fejbe verte Sufflay nyugalmazott tanárt, aki eszméletlenül terült el az uttesten. A tettes elmenekült. A tanár állapota súlyos, a mérénylet, melynek politikai jellege kétségtelennek látszik, végtelen kimenetelű lehet.

Ujabb jelentés szerint Sufflay tanár belehalt az ellene elkövetett merényletnél elszenvedett sérüléseibe.

A tanár kiváló archeológus és numizmatikus volt a fiatal korában a Budapesti Nemzeti Múzeumban teljes szolgálatot.

Aznar tengernagy kormányja hivatalosan publikálta az általános választások kiírását

Asuncióban tovább tartanak a zavargások. Franco őrnagy meg akar jelenni Spanyolország felett

Madrid, február 20. Azmar tengernagy kormányja tegnap minisztertanácsot tartott, amely három és fél órán este fél tízig tartott.

A minisztertanács után kiadott hivatalos közlemény általános választójog alapján kilátásba helyezi a községi és tartományi tanácsok felújítását. Ezután az általános választások következnek a nemzetgyűlésnek alkotmányozó jellege lesz. Ennek ellenére Asuncióban a munkázavargások tovább tartanak. A fővárost erős karhatalmi csapatok szállották meg. Az ösz-

szeütközések nyomán számos letartászat történt.

London, február 20. A lapok brüsszeli táviratai szerint Franco emigráns spanyol pilótaőrnyag két napja a spanyolországi szülőföldjéről, ahol lakott, a franciaországi rősei sem tudják, hol tartózkodik. Az beszélik, hogy az utazás során óceánrepülésre készült Franco tengeri repülőgépre szállt, de nem tudjuk, hogy az óceánt átrepülje, hanem meg akar jelenni Spanyolországban a gőtérenben, mint a decemberi forradalmi mozgalom kitérőesek.

Ipari kémkedés miatt hét ember tartóztatott le a cseh fővárosban

A kémkedési ügy szálai Bécsbe vezetnek

Prága, február 20. A prágai rendőrség nyomozást folytat egy ipari és katonai kémkedési ügyben, amelynek szálai Bécsbe vezetnek. Tegnap ebben az ügyben letartóztatták hét személyt, közöttük Soudek Leo bécsi újságíró, aki tizennégy nappal ezelőtt jött Bécs-Prágába és közben Pilsenben és Brünnben is tartózkodott.

Soudeknél nagymennyiségű idegen valutát, azonkívül egész csomó ezerkoronás csehszlovák bankjegyet találtak. A többi letartóztatott között van a brünni fegyvergyár három hivatalnok és pedig Stibor Jaroslav, Jellinek Vencel és Prusenyovskij János. Jellinek Vencel huszonhét éves felesége szintén a letartóztatottak között van. Hír szerint Soudek arra bírta rá a lefogott hivatalnokokat, hogy a brünni

fegyvergyárból lopjanak el több száz koronát, különösen azokat, amelyek a külföldi megrendelésekre voltak szántak.

Ezzel az ügygel kapcsolatban letartóztatottak Prágában Havlicek roslav gyárost, aki tüzőoltó apparátusok előállításával foglalkozott és egy bích nevű gyárpórtást. Ez utóbbi gyárat gyárúsítják, hogy a gyárban amelyben alkalmazva volt és ahol különböző katonai cikkeket gyártottak több okiratot lopott el.

Az ügyben egyébként még folyó nyomozás és hír szerint még több letartóztatás várható.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELEKÉRT
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

A megye a parlamban

Hivatali sáról

Bucuresti-B. kamara mai Jorga professzor szövege. Jorga karesti egyetemi professzor a vesztegetési temi professzort emelő „S” lap szerkesztője, célja, hogy egyetememen. A szerkesztője t... ni az egyetem

Az oro

Mironescu tegnap interpellációkat tett Catuncanu k... fesszor mindegyik kötelességét.

Leon lupist nagyváradi u... pellált, akiknek nem akart ut...

Drăghici k... hogy igen sokja a közegéskezéseit, Mit... gős intézkedés az oroszországi gandájának r... ben.

Ezután átté... nek során rat... reskedelmi sz... rendkívüli hit... ügyminiszteri... a kamatuzsor... lat vitáját.

Isac többség... napi beszédét... ország gazdas... nagy tökehián... tokat sorakoz... sára, hogy a b... telt, hanem le... Kijelenti, hog... nálásának eg... litani a Banca... százalékra.

A szenátus... katonai törvé... vita során A... meg nagy exp... politikájáról... ügyi politika... ország adóssá... ményeket, mi... ség stb. Van... tási törvénye... vények azonba... tokra vannak... masodrendűne... pontokat. Igy... boruba lépése... litika most se... boru után me...

Condescu: I... bad provokáln

Alevra tábo... beszél a prer... amelynek bev... szolgálati idő...

A liberális

A megvesztegetéssel vádolt bukaresti egyetemi professzor ügye a parlament előtt

A kamatláb hat százalékra való leszállítását követelte egy többségi képviselő

Folyik a kamatuzsoráról szóló törvényjavaslat vitája a kamarában

Hivatalosan cáfolják a kölcsön meghiusulásáról és a kormánykrízisről szóló híreket

Bucuresti-Bukarest, február 20. A kamara mai ülésén napirend előtt Jorga professzor emelkedett elsőnek szólásra. Jorga professzor, mint a bukaresti egyetem rektora védelmébe veszi a vesztegetéssel vádolt Peretz egyetemi professzort. Kijelenti, hogy a vádat emelő „Studentimea Noua” című lap szerkesztője kommunista és az a célja, hogy anarchiát teremtsen az egyetemen. Amennyiben az illető lap szerkesztője tényleg diák, ki fogja zárni az egyetemről.

Az orosz rádió-propaganda ellen

Mironescu jasi képviselő Nadejde tegnapi interpellációjára kijelenti, hogy Cutaneanu kolozsvári egyetemi professzor mindig rendesen teljesítette kötelességét.

Leon lupista képviselő Biró György nagyváradi újságíró érdekében interpellált, akiknek a belügyminisztérium nem akart utlevelet adni.

Drăghici képviselő panaszt emel, hogy igen sok orvos nem respektálja a közegészségügyi törvény rendelkezéseit. Mitache képviselő pedig sürgős intézkedéseket kér a kormánytól, az oroszországi szovjet rádió-propagandájának megakadályozása érdekében.

Ezután áttérnek a napirendre, amelynek során ratifikálják a román-lett kereskedelmi szerződést és hatmillió lej rendkívüli hitelt szavaznak meg a belügyminisztériumnak, majd folytatják a kamatuzsoráról szóló törvényjavaslat vitáját.

Szállítsák le a kamatlábat

Isac többségi képviselő folytatja tegnapi beszédét. Részletesen vázolja az ország gazdasági helyzetét, rámutat a nagy tokehiányra és annak okaira. Ada tokat sorakoztat fel annak bizonyítására, hogy a bankok nem nyújtanak hitelt, hanem letétbe helyezik tőkéjüket. Kijelenti, hogy a gazdasági helyzet számalásának egyetlen lehetősége, leszállítani a Banca Nationala kamatlábat 6 százalékra.

A szenátus ülése

A szenátus mai ülésén folytatta a katonai törvényjavaslat vitáját. A mai vita során Alevra tábornok tartotta meg nagy exorzéját Románia hadügyi politikájáról. Kifogásolta, hogy a hadügyi politika nem veszi figyelembe az ország adósságait és speciális körülményeket, mint krízis, munkanélküliség stb. Van Romániának közigazgatási törvénye és rendőrsége. Ezek a törvények azonban csak politikai szempontokra vannak figyelemmel és teljesen masodrendűnek tartják a katonai szempontokat. Így volt ez Romániának háborúba lépése előtt is és a hadügyi politika most sem vette figyelembe a háború után megváltozott helyzetet.

Condescu: Ilyen vitát nem volna szabad provokálni a szenátusban.

Alevra tábornok folytatja beszédét, beszél a prerogimentális kiképzésről, amelynek bevezetése lehetővé tenné a szolgálati idő leszállítását is.

A liberális pártban nagyszabású elő-

készületek folynak a szombaton és vasárnap tartandó pártkongresszusra vonatkozólag. A pártkongresszus elnöke dr. Anghelescu, volt közoktatásügyi miniszter lesz, akinek lakásán a volt liberális miniszterek ma értekezletet tartottak. A pártkongresszus körülményeire vonatkozólag.

A kongresszust a „Marna” teremben tartják, az alapszabályoknak megfelelően és azon minden megyei tagozatnak tiz delegátusa fog csak megjelenni. Azonkívül megjelennek az egyes pártközpontok mellett működő tanulmányi kerületek delegátusai.

A kongresszust megelőzően, február 21-én délelőtt 10 órakor ülést tartanak az egyes szervezetek vezetői és a központi vezérlőbizottság tagjai. Ezen az ülésen megtárgyalják a szervezetek munkáját, melyet a napi eseményekkel kapcsolatban kell, hogy elvégezzenek.

Ennek az ülésnek valamennyi határozata a plenáris gyűlés elé kerül szavazásra.

A plenáris ülés napirendje a következő pontokat tartalmazza: az új elnök megválasztásának ratifikálásának formalitásai és általános expozé a bel- és külpolitikai helyzetről. Duca pártelnök ez alkalommal nagyszabású expozét fog tartani a politikai helyzetről és azokról az irányelvekről, amelyet a liberális párt feltétlenül szükségesnek tart ama problémáknak megoldására, melyek a sors válságos helyzetét előidéztek.

Popovici pénzügyminiszter várakozó állásponton

Bucuresti-Bukarest, február 20. Lapzártakor értesülünk, hogy a délutáni órákban a kormány hosszú táviratot kapott Popovici pénzügyminisztertől, amelynek desiffrozásán estig dolgozott a siffre-hivatal. Kiszivárgott hírek szerint a pénzügyminiszter legutóbbi távirata újra optimista hírekről számolt be.

Az Adeverul szerint bizonyos, hogy Popovici pénzügyminiszter a jegyét

Egy oroszországi kommunista lap fantasztikus híre Románia háborus előkészületeiről

Bucuresti-Bukarest, február 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Adeverul varsói tudósítása nyomán feltűnést kel- tő tudósítást közöl, amelyben a szovjet sajtójának Románia-ellenes kampányával kapcsolatban arról számol be, hogy a kommunista sajtó Romániát Szovjet-Oroszország ellen irányuló fegyveres előkészületekkel vádolja. A varsói lapok a Charkovban, Ukrajnában megjelenő Kommunista című lap tudósítását közlik, amelyben a szovjetorgánium vehemensen támadja Romániát bizonyos háborus előkészületekkel kapso-

latban. A lap fantasztikus értesülései szerint

Franciaország és Románia között katonai megállapodás létezik, amely szerint a Szovjet-Oroszországgal való háború esetén Románia elfoglalná Dél-Ukrajnát Odesszával együtt. A terv szerint Románia ebben a háborúban éppen olyan fontos szerepet fog betölteni, mint Lengyelország. Az Oroszországgal szembeni ostromállapotot Románia egy határincidens alkalmával proklamálná.

A háború proklamálásának pillana-

tában, Lengyelország és a többi határ- államok haderői benyomulnának Oroszország területére, hogy Ukrajnát Fehér-Oroszországtól elválasszák.

Románia területén Wrangel volt hadseregének maradványait összpontosítanák.

mig Lengyelországban Petiura hadseregét gyűjtének össze.

A lap azt állítja, hogy ez a terv a francia nagyvezérkar birtokában van. Illetékes körökben egyébként az orosz lap közlését fantasztikusnak minősítik.

A romániai kereskedők az adók és az üzletbér-szerződésekre, valamint az italmérési engedélyekre kivetett taxák leszállítását követelik

A kereskedők memorandumot nyújtottak af a miniszternek a kereskedelem panaszairól

Bucuresti-Bukarest, február 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt a romániai kereskedők szindikátusának egy delegációja jelent az ipar- és kereskedelmi miniszternél. A delegációnak Butnaru elnökön kívül hat fővárosi kereskedő volt a tagja. A küldöttség Manoilescu miniszternek kérvényt nyújtott át, amelyben a minisztériumtól a következő pontok figyelembevételét kérte:

1. Az adók leszállítását, amelyek kibírhatatlanul magasak, azonkívül az adók egységesítését.

2. Az üzletbérleti szerződésekre kivetett községi taxák megszüntetését, amelyeket a községi előjáróságok ideiglenes jelleggel vetettek ki a kereskedőkre, de ezeket mindmáig nem törölték el. A mai krízisben és üzlettelenségben ennek a taxáknak az eltörlését kéri a kereskedők.

3. Italmérési taxák eltörlését, amelyet szintén ideiglenesen vetettek ki a kereskedőkre, de amelyeket mind a mai napig fenntartottak.

4. Az ipar- és kereskedelmi kamarákra vonatkozó törvényben a választások megváltoztatása olyképpen, hogy a vá-

lasztásokat a jövőben ne listán, hanem egyéni szavazás útján ejtsék meg, hogy ezáltal az ipar- és kereskedelem igazi reprezentánsai kerüljenek be a kamarába. A szavazókat pedig lássák el

fényképes igazolványokkal, hogy a vizsgálások elkerülhetők legyenek.

A miniszter a küldöttséget szívélyesen fogadta és hosszasan elbeszélgetett annak tagjaival.

Pokolgépes merénylet a galaci terrorista bünper főtárgyalásán

Galac, február 20. Emlékeztetes, hogy az elmúlt év decemberében Galacon egy kommunista szervezetet lepleztek le, amelynek tagjai Cozecinschi detektív, aki valamikor a szervezet tagjai közé tartozott, később azonban elárulta társait és a rendőrség szolgálatába lépett. A terroriszervezet leplezése annakidején óriási port vert fel ország- szerte és különösen a hatóságok érdeklődéssel várták a főtárgyalást, amely a szervezet működésének szenzációs részleteire volt hivatva fényt deríteni.

Mára tüzte ki a galaci törvényszék a bünper főtárgyalását, amelyre rengeteg tanut idéztek be. Még mielőtt a főtárgyalást hivatalosan megnyitották volna, óriási robbanás reszkettette meg a leve-

gőt. A hatalmas robbanás zajára leirhatatlan pánik támadt a tárgyalóteremben. A tanuk, a hallgatók és az örök tanács- talanul futkostak össze-vissza örült gomolygában a kijárat felé tolongtak. Végre nagynehezen sikerült megfékezni a pánikot, amelynek zaját keresztülhasították a sebesültek segélykiáltásai.

Megállapították, hogy a kályhába egy pokolgép volt elhelyezve, amely felrobbant. A pokolgép sulyosan megbesített egy Tafraceneo nevű hadnagyot, aki tanuként volt beidézve, míg másik három tanu könnyebben sérült meg.

A nyomban megejtett vizsgálat során a per több tanuját letartóztatták, köztük három katonát és egy asszonyt is. A merénylet óriási konsternációt keltett Galacon. A vizsgálat erélyesen folyik.

E szelvény beküldőjének

mindkét Pond's kréméből, a nemzeti közöri arisztokrátia e kedvelt szelvényéből, próbátust küldünk.

POND'S

T. Zaharia & Comănescu uraknak, 181, Str. Popa Nan, Bucuresti. Melléklet: portabélizék, fedeztetés 5 lejt bétusokba és lehen, szovjetkultúra címre két, egy héte, végző Pándi kérés tartalmazó próbátust küldem. Név: Cím:

már megváltotta és utra készen áll, azonban ha az utolsó pillanatban mégis kedvezőbb ajánlatot kap, úgy néhány napig még Párizsban marad, hogy ez esetben aláírhasa a kölcsönt.

A hivatalos cáfolat

A Rador jelenti hivatalosan: A délutáni bukaresti lapok híreivel ellentétben a kormány megállapítja, a kölcsöntárgyalások meghiusulásáról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. A kölcsöntárgyalásokról szóló legújabb hírek biztatóak, a pénzügyminiszter még három-négy napig marad Párizsban. A kormánykrízisről korpoltált hírek így önmaguktól elesnek.

a világmárka megővja Önt a nemibetegségek-től.

“OLLA”
GUM...?

UZLET LELA
Z UJ KELET

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdelyi és bányászati szidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marion Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
 Bunkaresti szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
 Helyesítési utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

MA ESTE LESZ A ZSIDÓ DIÁKOK TEAESTÉLYE. Nem tulozunk azzal a megkapitással, hogy a zsidó diákok táncdalgyűlésén a kedvenc szórakozó helyévé vált. Erthető tehát az a nagy érdeklődés, amely a zsidó egyetemi ifjuság ma esti teaestélye iránt megnyilatkozik. Mindegyik arra mutat, hogy a mai teaestély nemcsak a mai, hanem az eddigi — a legújabb hangulat jegyében fog lezajlani. A teaestély 9 órakor veszi kezdetét a hátköznapon. Külön meghívókat nem bocsát ki a rendezőség és ezúton kéri az érkezők minél nagyobb számú megjelését.

Severing porosz belügyminiszter az acai terror ellen. Berlinből jelentik: Severing porosz belügyminiszter a kormányfő elnökök és rendőrfőnökök konferenciáján ismertette a belpolitikai helyzetet. Energikusan állást foglalt az ucca növekvőben levő politikai terrorja ellen s hangoztatta, hogy a rendet fenn kell tartani.

Orvosi szakülés. A „Paul Erlich“ orvosudományi Egyesület folyó hó 19-én tartotta hetedik szakülését a nagyszámú megjelent orvos tagok és vendégek jelenlétében. Elsőnek dr. Ornstein Sándor szemész, főorvos egy ritkán előforduló szembetegség esetét ismertette (cataracta centralis congenitalis) bemutatva a beteget is. Azután dr. Weinberger Zsigmond és dr. Vass Zoltán közösen ismertettek a cataracta centralis congenitalisról, a kór okairól, a kór lefolyásáról, a kór tünetekéről, a kór diagnózisáról, a kór kezeléséről. Dr. Weinberger Zsigmond orthopéd ismertette az esetet alapos klinikai kritikával. Ezen szót kapasán dr. Vass Zoltán fogorvos az a. m. oralis sepsisről tartott előadást, vagyis az azon fertőzésekről, amelyek kiindulást nyernek a fogak vagy akárcsak egy fog gyúgós megbetegedése képezi. A kérdéses gyakorlati fontosságára vall, hogy az előadást egy hosszú, több mint egy órán át tartó vita követte, melyben k. b. 4 orvos vett részt. Eppen emiatt — az előadástól voltára való tekintettel — dr. Taub Vilmos az „Elektrokardiographiaról“ bejelentett előadása a legközelebbi szakülésre halasztott.

Házasság. Katz Böszöke és Händer Lajos március hó 1-én Brassóban tartandó esküvőjükre ezúton hívják meg ismerőseiket és jóbarátaikat.

Egy száműzött olasz bankárt hallgatnak ki az Oustric-panama ügyében. Párizsból jelentik: Gualino olasz bankárt száműzése helyéről, a Lipari sziget-településről a napokban Bardochiába szállítják, hogy módot adjanak a francia hatóságoknak az Oustric-Gualino közötti kapcsolatok megismerésére.

Égészségének és munkaképességének fenntartása érdekében gondoskodják rendszerűről. Este 2-3 óra Artin dragee normális, enyhe széklet biztosít. Kérje orvosától. Olcsó!

Leverték a nicaraguai felkelőket. Newyorkból jelentik: Az Associated Press távirata szerint Nicaragua északi részében sikerült a felkelőket leverni. A harcokban 25 halálos áldozata van. A tengerészek határátjárókat lezárták a rendet.

Az utódállamok között megegyezés jött létre a volt monarchia adósságainak rendezése ügyében. Párizsból jelentik: Az utódállamok között megegyezés jött létre a volt monarchia adósságai rendezését illetően. Az egyezményt már alá is írták. Nem fogadta el az egyezményt Magyarország azzal az indoklással, hogy a mostani pénzügyi helyzetben nem vállalhat nagyobb fizetési kötelezettségeket.

Aranyérmék és az evvel járó béldugulás, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, erekciójában, mellszorulás, szivdobogás és az edzési rohamoknál a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használatára kellemes meglepetéssel eredményez. A keserűvíz bajok orvosi az igen enyhe hatású „Ferenc József“ vizez sokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy fél pohárral mennyiségben rendelik.

Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Macdonald levele nagy izgalmat keltett Palesztinában

A zsidó munkások helyeslik továbbra is Weizmann politikáját. A revizionisták kirohása Weizmann ellen

Jeruzsálem, február 20. Macdonald angol miniszterelnöknek dr. C. Weizmannhoz intézett levele, amely az angol Fehér Könyv összes anticionista rendelkezéseit hatályon kívül helyezi és amely a földszerezés és bevándorlás tekintetében tökéletesen igazolja a cionista álláspontot, Palesztina politikai fejlődésében új fázist jelent.

A Davar c. héber munkásújság azt írja, hogy Macdonald levele jóvá igyekszik tenni a Fehér Könyv hibáit, míg a nacionalista Dvar Hajom élesen támadja Chaim Weizmann. Az idézett újság semmi alapot nem talál a kormányval való egyezkedésre és különösen a zsidó-arab konferenciát találja keresztülvihetetlennek és pedig az arabok ellenséges magatartása miatt.

Az arab sajtó Macdonald magyarázatában egy új Balfour-deklarációt lát. A mufti újságja a legélesebben támadja a kormányt. A lap szerint a kormány belezárolt az arab becsületbe és emiatt az arab nép nyugtalan és fel van háborodva.

A keresztény arabok lapja, a Falastin, annak a véleményének ad kifejezést, hogy az angol kormány nem gondolta át a helyzetet, amikor a Fehér Könyvnek ilyen interpretációt adott. A lap kijelenti, hogy az arabok hevesen küzdeni fognak a mandatárius hatalom ellen és minden eszközt igénybe fognak venni arra, hogy a Fehér Könyv rendelkezései érvényesüljenek, ne pedig a miniszterelnök levele.

Tekintve, hogy erős csapatkontingensek állanak Palesztinában a kormány rendelkezésére, nem valószínű, hogy zavargások keletkezhetnek. Mindazonáltal a helyzet eléggé feszült, minthogy napról-napra újabb és egymással ellenkező kormány-nyilatkozatok jelennek meg. A Zsidó Nemzeti Tanácsban a többségi pártok úgy határoztak, hogy Macdonald levelét nem teszik vita tárgyává és egyelőre nem tárgyalják. A határozat után a tanács revizionista tagjai tüntetően elhagyták a termet.

Zsidók, arabok és Anglia. Ezen a címen fogja megtartani nagy érdekességű előadását március elsején, vasárnap délután dr. Rabinovitz Oszkár, a cionista revizionista világunió londoni központjának főtitkára. Az előadás előkészítése ügyében ma, szombaton este pontban nyolc órakor megbeszélés lesz a Brith Trumpeldor otthonában (Palace kávéház udvarán). Az értekezleten a meghívottakon kívül a vezérlőbizottság összes tagjai kötelesek részt venni.

Házasság. Stern Cilli Sighet és Fuchs Ferenc Beregszász-Chust f. hó 24-én, kedden d. u. 4 órakor tartják esküvőjüket Szatmáron a Viktória szállóban, mely alkalommal zsvizen látják rokonikat és jóismerőseiket. (Minden külön meg hívó és értesítés helyett.)

Eljegyzés. Hauer Etus Bodrogkeresztúr és Mandel Hermann (Bistrita) Cluj jegyesek.

A szezon legnagyobb zenei és társadalmi eseménye: Szigeti József március 16-i hangversenye. Jegyek a Románia Artisticánál előjegyezhetők.

Igen enyhe idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint igen enyhe időjárás várható, legfeljebb délnyugaton kevés esővel. A hőmérséklet ma délben Budapestben + 8° Celsius.

A szovjet nagy szörmeexportra készül. Londonból jelentik: A szovjet az európai és az amerikai piacok meg akarja kezdeni a nagyarányú szörmeexportot. A szörmeárak máris esnek.

Kimutatás a „Marpe Lanefes“ Egyetemi működéséről. 1931 január hóban kiosztott 900 ebéd, 180 l. tej, 12 l. bor. Bevétel: 900 ebéd á 50 45.000 lej, tagdíjakból 13.805, templomi és egyéb hozzájárulások 370, összesen 59.175 lej. Kiadások: Kiosztott ebédek értéke 45.000, ételhordásért 3496, igazg. költs. 600, jutalékokra 2835, konyhai kiadások és főzés 4162, tejszámla városi betegeknek 1283, segélyek 980, egyenleg 819, összesen 59.175 lej. Mózes Elek titkár.

Halálozás. Nagy János gyógyszerész Petrosényben váratlanul elhunyt. Temetése vasárnap délután a kolozsvári új neológ hitközség halottsházájából lesz. Az elhunytban Nagy Samu kolozsvári gyógyszerész fiát gyászolja.

Merénylet követtek el egy olasz konzul ellen. Párizsból jelentik: Gozzi olasz konzul ellen Cannesban ismeretlen egyének revolveres merénylet követtek el. A golyók szerencsére célt tévesztettek. A merénylők aztán eltűntek az éjszötétjében. A rendőrség azt hiszi, hogy a merényletet emigránsok követték el.

Egy örömhír hatása alatt visszanyerte beszélő képességét. Rómából jelentik: Nerviben Pallant lapszerkesztő, aki a világháború eleje óta idegcsokkos néma volt, arról értesült, hogy eltűnt fivére életben van. Az örömhír nyomán Pallanti visszanyerte beszélő képességét.

NAPROL-NAPRA

XIII. Leó pápa Verum novarum kezdetű enciklikája kiadásának 40-ik évfordulóját májusban meg fogják ünnepelni. Május 14-ére 43 nemzet zarándokai érkeznek Citta del Vaticánba s meg fogják koszorúzni XIII. Leó síremlékét. Május 18-án Padovában Szt. Antal ünnep lesz.

A nyugatafrikai Sierra Leoneban benszülőttek felfegyverzett bandája és angol csapatok között harc folyt. A benszülőtteket sikerült visszaverni. Veszteségük mintegy husz halott. Az angol gépfegyveres osztagok két tisztje és öt katonája sebesült meg.

A budapesti Dráva és Kárpát uccák sarkán halálos villamoselgázolás történt. Egy 2-ös számú villamos összeütközött egy lisztszállító teherkocsival s a felborult kocsis utasai a villamos alá kerültek. Egy munkás a helyszínen kizavart, egy asszony kórházba szállítás közben halt meg s még egy munkás sebesült meg a gázolásnál súlyosan. A villamos is meg rongálódott, de a bennülőeknek bajuk nem történt.

A londoni Victoria pályaudvaron hatalmas tömeg ünnepelte Charlie Chaplint, aki hosszú idő után újra visszontlatta szülővárosát. A közel állók vállukra emelték a világhírű filmszínészt s egy autótáji tetejére segítették fel, ahonnan Chaplin beszédet intézett a lelkesen éljenző tömeghez. Ugyanezzel a vonattal érkezett Malcolm Campbell kapitány, az új autóbességségi világrekorder, aki ma diadalmat ünnepel London főbb utvonalaiban a Westminster csarnokába, ahol a törvényhozók a népélyes fogadtatásban és méltóságban részesítik.

A conte Rosso óceánjáró génuai repülőraj diszkisere és zászlódiszt öltött hajók szirénabugása közben Balbo légügyi miniszterrel és 48 óceánrepülő társával megérkezett a kikötőbe, ahol óriási tömeg élén a kormány képviselőiben Hiccardi államtitkár, a helyi hatóságok vezetői és a hazafias egyesületek kiküldöttei üdvözölték a diadalmos óceánjáró ut után hazatérőket. Az ünnepelték autón a kormányzóági palotába hajtottak, amelynek előterében szintén hatalmas tömeg állott és éljenzett. Balbo megjelent a tömeg előtt a palota erkélyén is, köszönetet mondott az óvációért s a királyt, Mussolinit és Olaszországot ültette.

A bíróság előtt lőtte agyon valói akaró férjét. Párizsból jelentik: Ma a törvényszéki palotában a válóperes békitőbíró helyisége előtt egy válófélben levő nő revolveréből három lövéssel életveszélyesen megsebesítette volt házastársát. A férfit súlyos állapotban kórházba szállították. Állapota reménytelen. A nőt letartóztatták.

Hat gyermek égett bele az egyedül hagyott házába. Madridból jelentik: A spanyolországi Hoyos községben egy földművelő feleségével bement a városba és négy kis gyermekét, valamint két unokaöccsét házába bezárva hagyta. Mikor a házaspár este visszatért, kétségbeesve látta, hogy a szomszédok ottjárt a lángban levő házát, mely majdnem teljesen leégett. A hat gyermeknek csak megszenesedett holttestét találták meg.

Butler tábornok kilép az amerikai hadseregből. Londonból jelentik: A British United Press clevelandi jelentése szerint Butler tábornok, Mussolini rágalmazója elbocsátást fogja kérni a hadseregből és hosszabb külföldi utra indul.

Argentína visszalép a Népszövetségbe. Genfből jelentik: Sir Erik Drummond népszövetségi főtitkár, aki a napokban tért vissza délamerikai utjáról, a sajtó munkatársai előtt nyilatkozott utja eredményeiről. Kijelentette a többek között, hogy remény van arra, hogy Argentína törvényhozása közelebbről úgy fog dönteni, hogy a délamerikai állam újra részt fog venni a népszövetségi munkában. Argentína nem lépett ugyan ki a Népszövetségből, de 1920 decembere óta visszavonta delegátusait s azóta nem vesz részt a népszövetségi munkában.

Pünkösdkor keletitengeri utra indul a Zeppelin. Berlinből jelentik: Pünkösdkor a Graf Zeppelin keletitengeri utra indul. A léghajó május 14-én Berlin érintkezésével Lübeckbe repül, ahol leszállást végez, majd nyolc óras utat tesz s érinti az összes keletitengeri államokat, majd visszatér Lübeckbe s innen a Bódeni tó mellé Friedrichshafenbe.

Hatalmas áradások Argentínában. Buenos Airesből jelentik: Argentína északi részében Cordoba környékén hatalmas áradások vannak. Több községet teljesen ki kellett üríteni.

A nyugateurópai ortodox egyház elszakadt az oroszországi egyháztól. Párizsból jelentik: A nyugateurópai ortodox egyház elszakadt az oroszországi egyháztól és a jövőben a konstantinápolyi patriarchátus fenhatósága alá fog tartozni.

Fogyókúra miatt meghalt a Remarque-film egyik főszereplője. Newyorkból jelentik: A világhírű Remarque-filmnek egyik főszereplője, egy Luis Wolheim nevű színész volt, aki a darabban az egyik diákok játszott. Tekintettel arra, hogy Wolheimnek a szerepe karcsu fiatalembert írt elő, a színész, hogy az instrukció által előrt külsőt megkaphassa, 15 kilót akart lefogyni, hogy ilyen módon a szerep által követelt igényeknek megfeleljen. Hosszabb ideig alig evett valamit, úgy, hogy a fogyókúra sikerült, a szerepet lejátszotta s a film el is készült, de a színész a rohamos lefogást követően a köztudatban annyira legyengült, hogy súlyosan megbetegedett s tegnap meghalt.

Megölte családját, majd öngyilkos lett. Berlinből jelentik: Scharlau charlotenburgi pék és cukrász megölte feleségét, leányát s ezután öngyilkos lett. Tettét anyagi okokból követte el. A rossz gazdasági viszonyok miatt tönkrement, kötelezettségeinek nem tudott eleget tenni s ez készítette szörnyű tette elkövetésére.

A világ legősibb kéziratát mutatta be Sven Hedin. Stockholmból jelentik: Sven Hedin előadást tartott négyéves kínai expedíciós utjáról. Ebben az előadásában főként azokat a többezeres kultur-történeti dokumentumokat ismertette, a melyeket az expedíció gyűjtött. Bemutatott hallgatóságának egy 78 oldalas fába metszett könyvet, amely a legősibb emberi kéziratnak tekinthető.

Négyszáz év alatt tizenhárommillió ember lett a földrengés áldozata. Londonból jelentik: Szakemberek becslése szerint a legutóbbi négy száz esztendőben tizenhárommillió ember esett a földrengések áldozatául. A legnagyobb katasztrófáknál 1556-ban Kínában nyolcszáz ezer, 1703-ban Japánban kétszáz ezer, 1737-ben Brit-Indiában háromszáz ezer, 1755-ben Lisszabonban ötvenezer, 1908-ban Meszsinában nyolcvannégyezer, 1920-ban Kínában száznyolcvanezer és 1923-ban Japánban száznegyvenezer ember pusztult el földrengés következtében. Ezzel szemben Angliában a krónikák egyetlenegy személy földrengés haláláról tudnak, ezt is egy földrengés alkalmával egy házról lehullott tetőcserep ütötte agyon 1580-ban.

